

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Gražius pasiekimus — liaudies gerovės vardan

(Iš LKP Anykščių rajono komiteto pirmojo sekretoriaus J. PESECKO pranešimo
rajo partinio — ūkinio aktyvo susirinkime)

Ruošiantis TSKP XXVI suvažiavimui — šio reikšmingo mūsų šalies ir partijos gyvenimo įvykio išvakarėse įvyko TSKP CK 1980 m. spalio plenumas. Plenumo nutarimuose ir šiame plenumo pasakymoje TSKP CK Generalinio Sekretoriaus draugo L. Brežnevo kalboje nuodugniai ir visapusiškai išanalizuoti šio penkmečio rezultatai, atskleisti trūkumai, nurodyti keliai jiems pašalinti ir nubrėžti konkretūs uždaviniai vienuoliktajam penkmečiui laikotarpiui.

Vykdydami TSKP XXV suvažiavimo nutarimus, aktyviai įsijungę į socialistinį lenktyniavimą, mūsų rajono darbo žmonės, partinių organizacijų vadovaujami, pasiekė teigiamų laimėjimų, įgyvendindami šio penkmečio ekonominio ir socialinio vystymo planus, įgalinusius toliau kelti gyventojų materialinį ir kultūrinį lygį.

Rajono pramonės įmonių kolektyvai per dešimtąjį penkmetį pasiryžę pagaminti virš plano produkcijos už 1 milijoną 731 tūkstantį rublių bei realizuoti viršplaninės produkcijos už 2 milijonus 355 tūkstančius rublių.

Pastaruoju metu nemažai daroma tobulinant gamybos technologiją, gerinant dirbančiųjų darbo ir buities sąlygas Statybinių medžiagų kombinata. Pertvarkius gamybos technologiją, įvykdžius rekonstrukciją, šiame kombinata susidarė galimybė pagerinti produkcijos kokybę. Tačiau šio kombinato vadovams ir pirminei parinei organizacijai būtina imtis ryžtingesnių priemonių darbo našumui didinti, siekiant įveikti atsilikimą plytų gamybos srityje. Greta stabiliai ir ritmingai dirbančio per šį penkmetį vyno pramonės gamybinio susivienijimo, geru darbo rezultatu pasiekė ir Anykščių sviesto gamyklos kolektyvas, kuris numato šio penkmečio bendrosios produkcijos gamybos užduotį įvykdyti 101,4 proc. Vienuoliktame penkmetyje numatyta atlikti šioje gamykloje rekonstrukcijos ir naujos statybos darbus, o tas įgalins toliau mechanizuoti ir automatizuoti gamybą, gerinti produkcijos kokybę, užtikrinti ritmingą gyventojų aprūpinimą pieno produktais. Sėkmingai penkmečio užduotis vykdė Miškų ūkio, Elektros tinklų rajono, gamybinio susivienijimo „Zemūktechnika“, Anykščių autokelių valdybos kolektyvai.

Vykdydami TSKP XXV suvažiavimo nutarimus, per dešimtąjį penkmetį rajone atliktas didelis darbas keliant liaudies gerovę, įgyvendinant

ekonominio ir socialinio vystymo plane nubrėžtus uždavinius. Iš visų finansavimo šaltinių per X penkmetį į rajono liaudies ūkį buvo investuota beveik 75 milijonai rublių kapitalinių įdėjimų. Per šį laikotarpį Anykščių mieste išaugo naujas Ramybės mikrorajonas, miesto gyventojai gavo daugiau kaip 500 naujų butų, virš 650 individualių gyvenamųjų namų pastatyta rajone kaimo vietovėse. Šiame penkmetyje atverė duris naujai pastatytai Kultūros rūmai Anykščiuose, kultūros namai Svėdasų, „Aušros“ ir kituose kolūkiuose, vaikų darželiai Surdegio ir „Gintaro“ kolūkiuose, Elmininkų eksperimentiniame ūkyje. Rajone taip pat buvo stiprinama mokyklų mokytojų bazė. Dešimtojo penkmečio laikotarpiu rajone pastatyta ir atidavta eksploatavimui nemažai gamybinės paskirties pastatų kaime, jų tarpe pradėjo veikti stambiausias Svėdasų tarpukinio kiaušinių auginimo komplekso pirmoji eilė.

Statant gamybinės, socialinės-kultūrinės paskirties objektus, nemaža trūko ir jėgų paskyrė rajono statybinių organizacijų dirbantį. Gerai penkmečio planines užduotis vykdė Statybos ir remonto valdybos kolektyvas. Šioje statybinėje organizacijoje rangos darbų apimtis per penkmetį išaugo 14,6 proc., o darbo našumas — 7,5 proc.

Tačiau kai kurių rajono pramonės įmonių ir statybinių organizacijų vadovai ir pirminės partinės organizacijos dar neišnaudojo galimybių ir nepanaudojo visų vidinių rezervų sėkmingesniai penkmečio užduočių vykdymui. Stai vėlimo fabriko „Spartakas“ kolektyvas neįstengs pagaminti apie 10 tūkstančių porų veltinės avalynės iki penkmečiui skirtos užduoties, o Statybinių medžiagų kombinatas neįvykdys plytų ir prekinės produkcijos gamybos bei darbo našumo kėlimo penkmečio planų.

Neritmingai dar dirbama Anykščių KMK, TSO ir kitose statybinėse organizacijose, kuriose neįvykdomos rangos darbų, darbo našumo didinimo bei savikainos mažinimo užduotys, būna nepatenkinama darbų kokybė. Statybinėse organizacijose pasireiškia dar daug broko, susidaro dideli darbo laiko nuostoliai dėl pravaikstų ir prastovėjimų, nepatenkinamai organizuojamas darbas objektuose. Šių gamybinių kolektyvų partinės, profsąjunginės organizacijos neuž-

tikrino reikiamos darbo drausmės darbo vietose, taikstosi su pažeidėjais, neefektyviai panaudojamos socialistinio lenktyniavimo formos ir metodai darbine nuotaka formuoti, darbų kokybę gerinti. Todėl visų statybų darbus privalo geriau koordinuoti rajono vykdomojo komiteto kapitalinės statybos skyrius, o žemės ūkio objektuose — Žemės ūkio valdybos statybos skyrius.

TSKP CK spalio plenumo draugas L. Brežnevas atkreipė dėmesį ne tik į tai, jog būtina vienuoliktajame penkmetyje išlaikyti gyvenamųjų namų statybos dabartinį mastą, bet ir gerinti gyvenamųjų namų statybos kokybę. Todėl didesnę reiklumą ir atsakomybę, priimančią eksploataciją pastatytus objektus, privalo jausti rajono vykdomojo komiteto sudarytos valstybinės komisijos. Vienuoliktajame penkmetyje rajone numatoma toliau plėsti gyvenamųjų namų statybą. Anykščiuose šiuo metu statomi 4 daugiabučiai namai, kuriuose jau 1981 metais įkurtuvas atšvės 120 anykštėnų šeimų. Per penkmetį rajono ūkiuose numatyta pastatyti 600 individualių gyvenamųjų namų.

Vienuoliktajam penkmečiui laikotarpiui bus iš pagrindų sustiprintos Anykščių statybos ir remonto valdybos bei kilnojamos mechanizuotos kolonos gamybinės bazės.

Nuo 1977 metų neįvykdo rangos darbų programos Anykščių melioracijos statybos montavimo valdyba, kuri nuo penkmečio pradžios rajono žemdirbiams liko įsiškolinusi, neatlikdama sausinio darbų 1946 ha kultūrinių ganyklų. Ne visada būna gera ir melioratorių darbų kokybė. Nė vienas iš penkmečio metais pagrindinių planinių užduočių neįvykdė ir Anykščių autotransporto įmonės kolektyvas. Todėl neritmingas autotransportininkų darbas neigiamą įtaką darė ir kitų rajono organizacijų veiklai.

Palyginti sėkmingai dešimtojo penkmečio užduotis vykdė rajono buities tarnybos ir prekybos sistemos darbuotojų kolektyvai. Buitinio gyventojų aptarnavimo kombinato dirbančiųjų sutekto darbo dėka nuo penkmečio pradžios iki šiolie buitinio paslaugų realizacijos apimtis išaugo 26,5 proc., per tą laiką įsisavinta ir teikiama gyventojams 30 naujų paslaugų. Šiais metais rajono buities tarnybos darbuotojai viršumi plano suteikė gyventojams paslaugų už 21 tūks-

Anykščiai

1980 m.

lapkričio

25 d.

Antradienis

Nr. 138(4178)

IIIIIIII

Kaina 2 kap.

Eina nuo 1948 m.

Aktyvinti sekretorių tarybų veiklą

Praėjusią savaitę įvyko rajono teritorinių tarpukinių susivienijimų pirminių partinių organizacijų sekretorių tarybų ataskaitiniai-rinkiminiai susirinkimai.

Šių tarybų pirmininkų ataskaitose, kalbėjusiu pirminių partinių organizacijų sekretorių bei ūkių vadovų pasisakymuose buvo analizuojamas šių tarybų atliktas darbas per metus, pareikšti konkretūs pasiūlymai, kaip padaryti šių tarybų veiklą efektyvesnę, didinti jų poveikį tarpukinių ryšių plėtojimui, ryžtingesniai gamybos koncentracijos ir specializacijos įgyvendinimui.

Traupio, Troškūnų ir kitų tarpukinių susivienijimų tarybos sukaupė tam tikrą patyrimą sudarant perspektyvinius darbo planus, paruošiant ūkiams rekomendacijas socialistinio lenktyniavimo organizavimo, materialinio bei moralinio skatinimo tobulinimo ir kitais klausimais. Sekretorių tarybų posėdžiai rengiami ne rečiau, kaip kartą per ketvirtį.

Traupio tarpukinio susivienijimo taryba kartu su ūkių vadovais pasirūpino, kad susivienijimo masu būtų susumuojami ūkių ir pagrindinių profesijų žmonių socialistinio lenktyniavimo rezultatai, šio lenktyniavimo nugalėtojams įteikiamos pereinamosios gairės. Tapo gera tradicija šiame susivienijime organizuojami bendri kultūriniai renginiai. Revoliucinių, tarybinių švenčių proga šių ūkių saviveiklininkai pasiekė koncertų programomis. Tai suartina kolūkių žmones, ugdo kolektyviškumą, savitarpio paramos jausmą.

Šio susivienijimo taryba apibendrino „Vienybės“ kolūkio pirminės partinės organizacijos patirtį, organizuojant laikinas partines grupes, taip pat Levaniško ir „Pirmyn į komunizmą“ kolūkių partorgų darbo praktikos patirtį.

Per ataskaitinį laikotarpį pasiekti teigiami poslinkiai, įdiegiant teigiamą partinių bei visuomeninių organizacijų veiklos patyrimą ir kituose rajono teritoriniuose tarpukiniuose susivienijimuose.

Ataskaitinių-rinkiminių susirinkimų metu buvo iškeltos ir sekretorių tarybų veiklos spragos. Kalbėje sekretoriai, ūkių vadovai pažymėjo, jog kai kurios tarybos dar nepakankamai kontroliuoja, kaip ūkiuose įdiegiamos jų rekomendacijos. Dar per silpnai mobilizuojamos ūkių komunistų pastangos ryžtingesniai tarpukinės kooperacijos įgyvendinimui, kai kuriuose susivienijimuose nepakankamai rūpinamasi žemės ūkio specialistų ir pagrindinių profesijų kadro įtvirtinimu, jų auklėjimu, socialistinio lenktyniavimo veiksmingumu.

Ataskaitiniuose-rinkiminiuose susirinkimuose išrinkti nauji sekretorių tarybų pirmininkai, numatytos gairės šių tarybų veiklos efektyvumui padidinti, ryžtingiau sprendžiant aktualius tolesnio žemės ūkio vystymo klausimus. Šiuose susirinkimuose taip pat buvo apsvaistyti susivienijimų komunistų uždaviniai, organizuojant gyvulių žiemojimą, pateiktos šio klausimo rekomendacijos.

B. Danauskas,
V. Bagdžius

Rajono XI partinės konferencijos delegatai

— Gera istorikė, sumani mokinių bendrabučio auklėtoja, aktyvi visuomeninė, mokyklos partinės organizacijos biuro narė, — taip apie komunistę Ireną Arlauskienę atsiliepia Kavarsko vidurinės mokyklos direktoriaus pavaduotoja, vietos partinės organizacijos sekretorė Onutė Marcinkevičienė.

Mokyklos komunistai, išreikšdami pasitikėjimą, Ireną Arlauskienę vienbalsiai išrinko rajono partinės konferencijos delegata.

J. Jonevičiaus nuotr.

Gražius pasiekimus – liaudies gerovės vardan

atka tai iš prast.

Reikia pažymėti, kad rajono žemdirbių dešimtojo penkmečio metais pasiekė neblogų rezultatų augalininkystės srityje. 1976 ir 1978 metais anykštiečiai socialistinėje lenktyniavime ne kartą iškovodavo pirmąsias vietas. Ir už šių metų trečiojo ketvirtinio socialistinio lenktyniavimo gerus rezultatus augalininkystės srityje mūsų rajonui paskirta LTSR Ministrų Tarybos ir Respublikinės profsąjungų tarybos pereinamoji raudonoji vėliava.

Tačiau vystant žemės ūkį, siekiant kelti kolūkių ir tarybinių ūkių ekonomiką, greita objektyvių priežasčių, lėtinančių augimo tempus, pasireiškė ir organizacinio darbo trūkumai. Kai kuriuose rajono ūkiuose laukų darbams ne visada kruopščiai suremontuojama ir paruošiama technika, nesukomplektuojami mechanizatorių kadrų, neretai pavasario sėjos, šienapjūtės ar javapjūtės darbai pradami organizuo-

ti vėliau, negu juos vertėtų pradėti. Opiausia problema ir ateityje išlieka pašarų gamyba, nes ne visur deramas dėmesys skiriamas išauginti gerą pašarinį kultūrų ir žalienu derlių.

Rajone yra visa eilė ūkių, kaip „Anykščių šilėlis“, „Lenino keliu“, „Pirmyn į komunizmą“, „Svyturio“, „Gintaro“, Svėdasų kolūčiai, Sodininkystės tarybinis ūkis, kuriuose kasmet išauginamas geras grūdinių ir kitų kultūrų derlius ir pasiekiamas aukštesnis gyvulių produktyvumas. Bet esama ir tokių ūkių, kuriuose kapitaliniai įdėjimai didinami, o produkcijos gamyboje iš esmės tūpčiojama vietoje. Blogai gamybiniai fondai panaudojami Surdegio kolūkyje, kur fondograža yra net 30 procentų žemesnė už rajono vidurkį. Panaši padėtis „Aukštakalnių“, Skiemonių kolūkiuose, Staškūniškio tarybiname ūkyje. Todėl šių ir kitų ūkių pirminės partinės organizacijos, padedant rajoninės grandies specialistams, privalo nuodugniai atskleisti tokios padėties priežastis ir imtis veiksmingų priemonių

atsilikimui likviduoti. Tam tikslui būtina plačiau panaudoti pirmaujančių kolektyvų ir darbo pirmūnų patyrimą, padidinti kadrų atsakomybę už galutinį rezultatą, vystyti jų iniciatyvą darbe.

Dabar rajono žemdirbių kolektyvuose plečiasi socialistinis lenktyniavimas dėl sėkmingo gyvulių žiemojimo organizavimo, tinkamo žemės ūkio technikos remonto ir jos paruošimo ateinančių metų lauko darbams. Šių svarbių darbų ritmingas ir kruopštus organizavimas turi būti kaimiškųjų partinių, profsąjunginių ir komjaunimo organizacijų, ūkių vadovų ir specialistų dėmesio centre.

TSKP CK spalio plenumo pabrėžta, jog nuolatinio dėmesio reikalauja ir tokie socialiniai klausimai, kaip darbo sąlygų gerinimas, sveikatos apsauga, švietimas, kultūra. Sprendžiant šiose srityse iškilusius uždavinius, kasmet rajone stiprėja kultūros, švietimo, medicinos įstaigų materialinė bazė, gerėja šių įstaigų kadrų kokybinė sudėtis. Ateinančiame penkmetyje reikėtų sustiprinti mokyk-

lose profesinio orientavimo darbą, kad moksleiviai rinktųsi labiau žemdirbiškas profesijas. Sprendžiant dirbančiųjų kultūrinio aptarnavimo problemas, ypač aktualiais tampa ir ateityje kultūros įstaigų materialinės bazės stiprinimo, kvalifikuotų kadrų šioms įstaigoms ruošimo klausimai.

Naujos perspektyvos ir galimybės vystant rajono liaudies ūkį, keliant darbo žmonių gerovę susidarys vienuoliktajame penkmetyje. Bus užbaigta Svėdasų tarpukinės gyvulininkystės įmonės antros eilės statyba, iškilis naujos karvidės Andrioniškio, „Gintaro“, Skiemonių, „Svyturio“, K. Staro, „Aušros“, Levaniškio kolūkiuose ir Naujasodžio tarybiname ūkyje, bus pastatytos kauliudės „Anykščių šilėlio“, „Lenino keliu“, Levaniškio, Surdegio kolūkiuose. Naujo penkmečio eigoje nauji mechanizacijos klemai bus įrengti „Atžalyno“, „Gintaro“, „Vienybės“ kolūkiuose.

Naujo penkmečio užmojai pareikalaus iš ūkinį vadovų, pirminių partinių organizacijų įtempto darbo ir

naujų įsėjimų. Labai svarbu didinti dirbančiųjų gamybinį aktyvumą, dar plačiau ir kryptingiau darbo kolektyvuose išvystyti socialistinį lenktyniavimą. Partinės, profsąjunginės ir komjaunimo organizacijos kartu su kolektyvų vadovais kiekvienoje įmonėje ir organizacijoje turi sudaryti sveiką visuomeninį politinį klimatą, kuris skatintų dirbti geriau, efektyviau, našiau ir padėtų sudaryti nesitaikstymo su drausmės pažeidėjais aplinką.

TSKP CK spalio plenumo išdavas nagrinėjamos visose politinio švietimo ir ekonominio mokymo mokyklose, rengiamuose seminaruose. Su šio plenumo medžiaga ir draugo L. Brežnevo kalboje iškeltais teiginiais ir uždaviniais rajono darbo žmonės plačiau supažindins ideologinio darbo aktyvistai – pranešėjai, lektoriai, politinformatoriai ir agitatoriai.

Igyvendinant TSKP CK nutarimą „Dėl tolesnio ideologinio, politinio auklėjamojo darbo gerinimo“, būtina ir ateityje didinti politinio švietimo ir ekonominio mokymo poveikį darbo žmonių

gamybiniam ir visuomeniniam aktyvumui skatinti. Vystant žodinę politinę agitaciją, pirminėms partinėms organizacijoms reikia didesnę dėmesį sutelkti politinformatorių ir agitatorių kolektyvų, „Zinijos“ draugijos lektorių veiklos kontrolei, jų darbo analizei, siekiant, kad daugiau pokalbių dirbantiesiems būtų rengiama gamybos intensyvinimo, vidiųjų rezervų panaudojimo, o taip pat dorovės, kultūros ir ateistinių klausimais. Šiam tikslui būtina geriau panaudoti kiekvieną mėnesį organizuojamas vieningas politines dienas.

Pasitinkant TSKP XXVI suvažiavimą pirminėms partinėms organizacijoms reikia operatyviai rūpintis vaizdinės agitacijos priemonių atnaujinimu, siekiant jose ryškiau nušviesti socialistinio lenktyniavimo eigą.

Visas ideologinis darbas turi dar veiksmingiau mobilizuoti rajono darbo žmones TSKP CK spalio plenumo iškeltų uždavinių įgyvendinimui, dešimtojo penkmečio uždavinių sėkmingam įvykdymui, darniam ir ritmingam darbiui vienuoliktajame penkmečio metais.

Visus rezervus penkmečio užduotims įvykdyti

Kaip jau buvo pranešta, praėjus ketvirtadienį įvyko Anykščių rajono partinio-ūkinio aktyvo susirinkimas, skirtas TSKP CK spalio plenumo išdavoms ir rajono partinės organizacijos uždaviniais apsvaistyti.

Pradėjęs susirinkimą, LKP Anykščių rajono komiteto pirmasis sekretorius J. PESECKAS suteikė žodį Žemės ūkio darbuotojų profsąjungos respublikinio komiteto sekretoriui J. VAINAUSKUI. Kalbėtojas papasakojo, jog respublikos žemdirbių, atkakliai triūsiami, nepaisant nepalankių gamtos sąlygų, per šį penkmetį padidino svarbiausių žemės ūkio produktų gamybą, tačiau pagrindinių produkcijos rūšių planuoto gamybos lygio nepavyko pasiekti. Dabar vienas svarbiausių respublikos žemės ūkio darbuotojų iškilusių uždavinių – gerai organizuoti gyvulių žiemojimą, racionaliai naudoti pašarus. Svarbu tinkamai paruošti ir išsaugoti sėklą, ypač ankštinių kultūrų, daugiamečių žolių ir bulvių.

Nepalankios gamtos sąlygos, pažymėjo kalbėtojas, pablogino daugelio ūkių ekonominę-finansinę būklę. Todėl šiuo metu ypač reiklia pasirūpinti gyvulių augintojų, techniką remontuojančių žmonių darbo sąlygų gerinimu. Šiam tikslui Žemės ūkio darbuotojų profsąjungos respublikinis komitetas ateinančių mėnesių rengia apžiūrą visuose respublikos ūkiuose.

Kalbėtojas ypač užakcentavo, jog viena opiausių problemų šiandien daugeliui ūkių – tai darbo rankų sto-

ka. Tik nedidelė dalis merginų renkasi gamybinės žemės ūkio profesijas, o dauguma jų pasiryžusios išvykti į miestus. Taip ūkiuose susidaro nepalanki demografinė situacija, kai jauniems mechanizatoriams sunku sukurti šeimas. Tikslinga ūkiuose steigti daugiau buitinio aptarnavimo, pagalbinės gamybos įmonių, kuriose daugumą darbininkų sudarytų moterys.

J. Vainauskas pažymėjo, jog paskutiniaisiais penkmečio metais įtemptai pasidarbavo Anykščių rajono žemdirbiai, už šių metų trečiąjį ketvirtį tapę respublikos žemės ūkio darbuotojų socialistinio lenktyniavimo nugalėtojais augalininkystės srityje. Jis įteikė anykštėnams LTSR Ministrų Tarybos ir Respublikinės profsąjungų tarybos pereinamąją raudonąją vėliavą.

Kalbėtojas taip pat pranešė, jog respublikinės žemdirbių kultūros apžiūros prizininkui „Svyturio“ kolūkiui suteiktas aukštos žemdirbių kultūros kolektyvo vardas ir įteiktas šio kolūkio pirmininkui K. Zigui diplomą.

Pranešimą apie rajono partinės organizacijos uždavinius įgyvendinant TSKP CK spalio plenumo nutarimus padarė LKP Anykščių rajono komiteto pirmasis sekretorius J. PESECKAS.

Diskusijose kalbėjęs rajono Žemės ūkio valdybos viršininkas A. DACIULIS pažymėjo, jog spalio plenumo nutarimuose ypač akcentuojamas būtinumas geriau panaudoti turimus rezervus gamybai plėsti. Kad ir nepalankiomis sąlygomis galima pasiekti gerų darbo rezultatų, įrodė rajono pirmaujančių ūkių kolektyvai. Taip antai, šiemet po 27 cent grūdų iš kiekvieno hektaro buvo pri-

kulta Sodininkystės tarybiname ūkyje, „Lenino keliu“, „Anykščių šilėlio“ kolūkiuose. 10 rajono ūkių įvykdė šio penkmečio grūdų gamybos užduotis. „Svyturio“ ir „Vienybės“ kolūčiai įvykdė cukrinių runkelių, o Andrioniškio ir „Gimtiosios žemės“ – linų pluošto pardavimo valstybei užduotis.

Toliau A. Dačiulis savo pasisakyme analizavo, kaip rajono ūkiuose ruošama įvairių žemės ūkio kultūrų sėkla, remontuojama technika. Jis priminė, jog ankstesniais metais kai kuriuose rajono ūkiuose galutinis technikos paruošimas darbiui būdavo delsimas iki atitinkamo darbu sezono pradžios. Tokio nerangumo pateisinti negalima: visą techniką lauko darbams paruošti būtina žiemą.

A. Dačiulis rajono žemdirbių vardu karštai padėjo respublikos vadovams už aukštą anykštėnų pastangų įvertinimą ir išreiškė įsitikinimą, jog rajono žemdirbiai dėdės visas pastangas, kad sėkmingai organizuotų gyvulių žiemojimą ir naujomis darbo dovanomis sutiktų LKP XVIII bei TSKP XXVI suvažiavimus.

Levaniškio kolūkio fermos vedėja Z. SKARZAUSKIENĖ pasitarimo dalyviams papasakojo apie šio kolūkio žemdirbių pasiekimus, didinant grūdų gamybą, keliant karvių bandos produktyvumą. Neblogas pamatas kolūkyje iš rudens padėtas ateinančių metų derliui. Svarlos bemaž visos dirvos, mineralinėmis trąšomis patręšta pusė ganyklų, kultūrinių pievų.

Tačiau prasidėjęs žiemojimo laikotarpis levaniškiesiems yra sunkesnis, negu bet kuriais ankstesniais metais. Trūkstant koncentratų, gyvuliams pašarų racionali yra žymiai kuklesni. Kad stambiusius pašarus gyvuliams geriau įsisavintų, jie bus apdorojami pašarų ruošimo aikštelėje, kuri įrengiama prie karvių fermos. Visi pa-

šarai prieš sušeriant kruopščiai sveriami, tiksliai apskaičiuoti jų ištekliai. Ypač svarbu, Z. Skarzauskienės nuomone, iki pavasario išsaugoti gerų savos gamybos koncentratų fondus paršavedams ir paršeliams.

Apie nuolatinį partijos rūpinimąsi darbo žmonių sveikata pasitarime kalbėjo Anykščių centrinės ligoninės vyr. gydytojas B. ŠINKUNAS. Pastaraisiais metais, pažymėjo jis, rajone praplėtos ir rekonstruotos kai kurių gydymo įstaigų patalpos, kaimo vietovėse pastatytos naujos ambulatorijos. Tačiau ir ateityje būtina stiprinti šių įstaigų materialinę bazę. Ateinančiame penkmetyje numatyta Anykščiuose pastatyti naują polikliniką. Atsiųstus į Anykščių rajoną jaunuosius medicinos specialistus reikėtų geriau aprūpinti butais, kad būtų išvengta gydytojų kadrų kaitos.

Anykščių kilnojamosios mechanizuotos kolonos inžinierė, pirminė partinės organizacijos sekretorė G. GRUODIENĖ kalbėjo apie tai, jog šios kolonos kolektyvas šiemet viršijo darbo našumo kėlimo užduotį. Metinė kolonai skirta darbų programa liks neįvykdyta tik dėl darbininkų stokos. Tačiau tai nėra neišsprendžiama problema. Pradėtas statyti 44 butų gyvenamasis namas, kuriame artimiausiais metais įsikurs statybinių ūkių šeimos. Be to, KMK bendrabutyje dabar gyvenantys kai kurie žmonės dirba kitoje įmonėje, organizacijose. Reikėtų rasti galimybių juos iškeldinti į kitus butus.

Artimiausiais metais numatoma statyti KMK gamybinę bazę, tad, stojus jai rikiuotėn, sėkmingiau bus vykdomos ir rangos darbų užduotys.

Apie tai, kaip Staškūniškio tarybinio ūkio žemdirbiai vykdė dešimtojo penkmečio žemės ūkio produktų gamybos ir pardavimo valstybei planus, pasitarimo dalyviams papasakojo šio ūkio direktorius J. JANYSIUS.

Okyje nepavyko pasiekti šiam penkmečiui planuoto pieno ir mėsos gamybos lygio. Ypač kelia nerimą ūkio gyvulių augintojams tai, kad pieno gamyba pastaraisiais metais mažėja. Taisant padėtį gyvulininkystėje, ypač svarbu aprūpinti fermas pašarais. Šiemet, nepaisant nepalankių sąlygų, staškūniškiesiai pasiekė pernykštį javų derlingumą – 19,6 cent iš hektaro, paruošė žiemojimui laikotarpiui daugiau šieno. Kadangi cukrinių runkelių plantacijos rudenį buvo labai įmirkusios, tai didžiąją dalį jų teko nukasti rankomis, talkinant miesto žmonėms. Buvo sudorotas visas saldžiųjų šaknų derlius, dabar baigiama įvykdyti jų pardavimo penkmečio užduotis. Tačiau dauguma runkelių lapų siloso gamybai nebuvo panaudota.

J. Janysius taip pat kalbėjo apie įgyvendinamas priemones darbininkų buities sąlygoms gerinti. Ateinančiame penkmetyje ūkyje bus plečiama gyvenamųjų namų statyba, Antrųjų Svirnų gyvenvietėje (ūkio centre) bus pastatyta parduotuvė. Tačiau dar susiduriama su sunkumais remontuojant senesnius butus, kuriuose gyvena ūkio darbininkų šeimos. Šiam tikslui mažoka skiriamų daugių, medienos.

Jakšišio tarybinio ūkio pirminė partinės organizacijos sekretorius V. VEBRA pranešė pasitarimo dalyviams, jog šio ūkio kolektyvas sėkmingai įvykdė gyvulininkystės produktų pardavimo penkmečio užduotis. Penkmečio bėgyje geri buvo ūkio ekonominiai rodikliai, tačiau šiemet, sumažėjus lauko kultūrų derlingumui ir šio derliaus sudorojimui įdėjus daugiau darbo sąnaudų, ūkyje gauta mažiau pelno, negu ankstesniais metais. Ypač kečia jakšiškiečių nerimą tai, kad ūkyje gyvuliams sukaupta nepakankamai reikalingų pašarų. Prisilimdami socialistinius įsipareigojimus žiemojimo laikotarpiui, ūkio gyvulių augintojai siekia panau-

doti visus turimus rezervus, kad būtų išsaugotos gyvulių bandos, nesumažėtų jų produktyvumas. Tačiau pastaruoju metu, ūkio direktoriui ilgą laiką nedirbant dėl ligos, kolektyve išryškėjo ir tam tikri organizaciniai nesklaidumai.

Apie vis didėjančią profsąjunginių organizacijų vaidmenį, plėtojančią žemdirbių tarpe socialistinį lenktyniavimą, įgyvendinant priemones jų darbo ir buities sąlygoms gerinti pasitarime kalbėjo Žemės ūkio darbuotojų profsąjungos rajono komiteto pirmininkas J. KRENGAUSKAS. Jis pažymėjo, jog rajono ūkiuose kasmet organizuojamos apžiūros žmonių darbo sąlygoms patikrinti, šioje srityje vis ryškiau įdiegiama pirmaujančių rajono ir respublikos ūkių patyrimas. Ypač rūpinamasi moterų darbo sąlygų gerinimu: jas pakeitė vyrai naklinėse pamainose, taip pat darbuose, ruošiant chemikalus kovai su augalų ligomis ir kenkėjais. Kasmet vis plačiau daugumoje ūkių praktikuojamas žmonių vežimas į darbą laukuose autobusais. Daugumoje rajono ūkių jau įrengtos valgyklos, kituose ūkiuose jos bus pastatytos artimiausiais metais. Plečiama ūkiuose vaikų darželių statyba.

Kalbėtojas taip pat analizavo ūkių profsąjunginių organizacijų veiklą, plėtojančią turizmą, sportą, meno savi veiklą. Jis pažymėjo, jog profsąjungos rajono komitetas deda daug pastangų šios visuomeninės organizacijos aktyvo mokymui.

Pasitarimo dalyviai priėmė rezoliuciją, kurioje vieningai pritariama TSKP CK spalio plenumo nutarimams, draugo L. Brežnevo jame pasakytos kalbos teiginiais, išreikštas rajono darbo žmonių pasiryžimas įvykdyti dešimtojo penkmečio užduotis ir deramai sutikti artėjančią TSKP XXVI suvažiavimą.

„K. d.“ inf.

KOLEKTYVINIS DARBAS

2 psl. 1980, XI. 25

Šeimos, mokyklos ir visuomenės auklėjamasis vaidmuo

Teisėtumo ir teisėtvarkos aprėpinimas reikalauja suaktyvinti įspėjamąjį—profilaktinį darbą, ir pirmoje eilėje nepilnamečių tarpe. Rytojaus teisėtumo būklė daug priklauso nuo to, kiek aukštas idėjinis, darbinis, moralinis, teisinis jaunimo auklėjimas šeimoje šlandien. Asmenybės formavimas yra viena iš svarbiausių komunizmo statybos kryptų. Ir ypatingą reikšmę įgauna klaidų likvidavimas auklėjamajame darbe.

Kai kurie jaunuoliai ir merginos gėrybes, sukurtas tarybinės liaudies milžiniškų gegių ir pastangų dėka, priima kaip savaimę suprantamą dalyką, mano, kad jie gimę tik pasilinksminimams. Jų tarpe pasitaiko ir nuobodžiaujantis veltėdžiai, ir girtuokliai. Teisės pažeidimus ir nusikaltimus daugiausia įvykdo panašūs jaunuoliai. Pavyzdžių toli ieškoti netaikoma. Antai, Arvydas Klimas, gyvenantis Anykščiūse, Kolūkiečių 27, dar būdamas nepilnametis, sekdamas savo motinos pavyzdžiu, pradėjo girtauti. Jis vengė mokyti ir dirbti. Trūkstant girtavimui lėšų, jis pradėjo užnūdinėti žmones. Už atviras asmeninio piliečių turto vabzdes A. Klimas jau anksčiau buvo du kartus teisistas, vienok ir po to nerodė noro keisti gyvenimo būdą. Laisvėje pabuvęs tik savaitę, būdamas girtas, š. m. spalio 10 d. naklį drauge su kitais dviem jaunuoliais Anykščių m. Zvejų gatvėje užpuolė žmogų, sumušė jį, pagrobė 216,60 rub. pinigų, nurengė megtuką. Nusikaltėliai, žinoma, išaiškinti ir gaus ką nusipelnę. Bet šis pavyzdys rodo, kaip auklėjimo klaidos šeimoje pagimdo žmogų, neįsitaikantį su aplinkiniais,

grubų, nematantį aplink nelgėrio, nei šviesos. Žmonės negimsta nei tobulais, nei teisės pažeidėjais. Kokiais jie išaugs, apsprendžia auklėjimas.

Praktika rodo, jog anti-visuomeninis paauglių elgesys dažnai susijęs su nesveika aplinka šeimoje, su mokyklos darbo trūkumais, su blogu paauglių darbo organizavimu gamyboje. Kai kurie tėvai, pavyzdžiui, ignoruoja vaikų poreikius ir interesus arba tenkina nepateisinamus poreikius, vėliau peraugančius į egoistines pretenzijas visuomenės atžvilgiu. Kiti suteikia paaugliams neribotą veiksmų laisvę.

Komunistiniams vaikų auklėjimui šeimoje skirtas didžiulis vaidmuo. Per tėvų poelgius vaikai ima suprasti aplinkinį pasaulį, įgyja pirmas žinias apie gerį ir blogį, įgauna pirmuosius darbo įgūdžius, supratimą apie pilietines pareigas, apie elgesio normas visuomenėje. Šeima — tai visuomeninis organizmas, kuris turi didžiulius jaunimo charakterio formavimo bei vystymo galimybes. Tėvų požiūris į darbą, tėvo ir motinos tarpusavio santykiai, jų elgesys su savo tėvais, tėvų santykiai tarp brolių ir seserų ir pan. turi ypač didelę auklėjamąją reikšmę. Nulemiančiu faktoriumi yra ne tiek atskiri elementai, kiek visa šeimos gyvenimo atmosfera. Sunku, be abejo, laukti ko nors teigiamo, jeigu pas kiekvieną iš tėvų savas, o pas vaikus — vėl savas interesų ratas. Panašiais atvejais anksčiau ar vėliau pasireiškia taip vadinama „gatvės“ įtaka, kadangi faktiškai paauglys yra be priežiūros. Kur jis kartais nuklysta, rodo toks pavyzdys. Ramūno Styros, gyv. Anykščių m. S. Nėries 4, tėvai mėgo

girtauti, tarpusavyje sugyveno blogai. Nepilnamečio sūnaus Ramūno auklėjimu nesirūpino. Todėl R. Styra silpnai mokėsi, blogai elgėsi, daug kartų buvo svarstytas tėvų susirinkime, tėvų komiteto, pedagogų tarybos posėdžiuose. Baigęs 8 klases, pradėjo mokyti Panevėžio hidromelioracijos technikume, tačiau po 2 mėnesių mokslą metė. Dar bandė lankyti Anykščių vakarinę neakivaizdinę vidurinę mokyklą, tačiau į mokyklą atėjo tik ke-

letina tai, jog šeimoje, mokykloje ir kitų auklėjimo įstaigų darbe yra rimtų trūkumų skiepijant paaugliams pasibaurėjimo jausmą girtuokliavimui. Reikia atminti, kad suaugęs žmogus, jeigu jis daugiau ar mažiau sistemingai vartoja alkoholį, pripranta prie jo per 3–10 metų, o 13–15 metų paauglys — per nepilnus metus.

Netgi nedidelių alkoholio dozių naudojimas vysto agresyvumą.

Auklėjimo klausimais

letą kartų, nieko nedirbdavo, su mokytojais būdavo grubus.

Besibastydamas susitiko panašaus gyvenimo ir siekių P. Puodžiūną. Būdami girti, Anykščių KMK bendrąbutyje įvykdė piktybinį chuliganizmą, o vėliau čiuožyklos patalpose abu išprievartavo moterį. Turėdamas 16 metų amžiaus, R. Styra prarado laisvę 6 metams, o P. Puodžiūnas — 9 metams.

Visa šeimos atmosfera turi būti persunkta nepakantumu tinginystei, apgaulei, niekšybei, girtuokliavimui — visam tam, kas skatina vaikuose anti-visuomeninę pažiūrą į gyvenimą. Reikia atminti, kad „sunkių“ vaikų be priežiūros nebūna. „Sunkiais“ visų pirma būna tėvai, o vėliau ir jų vaikai. Būtent tokių tėvų vaikai dažniausiai ir tampa teisės pažeidėjais.

Daugelis asmenų, tame tarpe sergančių chroniniu alkoholizmu, girtuokliavimą pradėjo būdami 14–15 metų amžiaus. Šis faktas patvir-

Antai, nepilnametis Viktoras Minkevičius, gyvenantis Anykščių rajono Surdegio apylinkės Zvilūnų kaime, įpratęs girtauti savo namuose, š. m. gegužės 24 d. girtavo su savo motina bei kaimynu Ant. Simoniu. Po to, būdamas girtas, tarpusavio ginčo, kilusio tarp jo ir motinos sugyventinio Janio Kacho, metu užpuolė pastarąjį ir sunkiai sužalojo. J. Kachas sekantį dieną ligoninėje mirė. V. Minkevičius už tai ilgam laikui prarado laisvę. Visa tai įvyko tik dėl girtavimo, vengimo dirbti ir mokyti.

Daugelyje šeimų egzistuoja nerašytas įstatymas atžymėti įžymias datas, šeimos šventes, svečių sutikimą gaušiu ir būtinu alkoholinių gėrimų vartojimu. Kokią didelę žalą paauglių auklėjimui daro suaugusiųjų girtuokliavimas, rodo Anykščių rajono „Gintaro“ kolūkyje gyvenančios Genovaitės Maslauskienės pavyzdys. Šioje šeimoje užaugo penki vaikai. Dėl besaikio G. Maslauskienės girta-

vimo, amoralaus gyvenimo būdo, nesirūpinimo savo atžalomis, dalis vaikų, dar būdami vaikėzais, pasuko teisėtvarkos pažeidimų, nusikaltimų keliu. Sūnus Vytautas, vos sulaukęs pilnametystės, sėdo į kalėjimą jau trečią kartą, kitas sūnus Mindaugas taip pat ilgą laiką buvo izoliuotas nuo visuomenės už nusikalstamą veiklą.

Įstatymais numatyta griežta atskomybė už nepilnamečių įtraukimą į girtavimą. Bet nusikalstančių šiuo klausimu dar apstu. Taip troškūnietis Raimondas Juknevičius su Troškūnų KPTM-2 meistru Vidmantu Kmitu įtraukė į girtavimą nepilnametį S. Jablonską. Abu suaugusieji buvo nubausti administracine tvarka.

Santuokos ir šeimos kodeksas įpareigoja tėvus auklėti vaikus komunizmo statytojo moralinio kodekso dvasia, rūpintis jų fiziniu išsivystymu, mokyti ir ruošti naudingai veiklai. Tėvams, neelsingai auklėjantiems vaikus, gali būti taikomos visuomeninio poveikio priemonės, jie gali būti traukiami administracinė ir net baudžiamojon atsakomybėn. Nepilnamečių reikalų ir jaunimo įdarbinimo komisija prie rajono (miesto) LDT vykdomųjų komitetų turi teisę pareikšti tėvams visuomeninį papeikimą, įpareigoti juos atlyginti vaikų padarytą žalą iki 20 rub., nubausti pinigine bauda iki 30 rub., perduoti bylą svarstyti draugų sąjūdžio teismui. Tėvai, įtraukę paauglius į nusikalstamą veiklą, baudžiami laisvės atėmimu iki 5 metų.

Vėlus vakaras. Kino teatras. Dūmvdamas cigarete, paauglys klausia praivio: „Neturite atliekamo bilieto?“. Vieni atsako „ne“, kiti praeina tylėdami...

Panašų scenų yra matę daugumas. Kodėl paauglys vėl vakarą atsidūrė prie kino teatro, o ne namuose? Kodėl jis rūkė? Ar žino jis apie rūkymo žalą? Tai vis klausimai, kurie turi iškilti suaugusiems, bet retai išskyla, nes, mat, „ne mano vaikas“...

Stai ir išeina, jog „gatvė“ — tai mes patys, mūsų artimieji, kaimynai, pažįstami ir nepažįstami žmonės. Norėdami ar nenorėdami kiekviename žingsnyje mes įnešame savo teigiamą ar neigiamą įnašą kieno nors vaiko auklėjimui.

Teisės pažeidėjais paaugliai tampa ne staiga, o dėl eilės tėvų, mokytojų klaidų.

Yra gerų komunistinio besimokančiųjų auklėjimo pavyzdžių. Nemaža yra mokyklų, kurios pasiekia, kad nė vienas mokinių neišeitų iš jų aklačio, neatsidurtų neigiamoje „gatvės“ įtakoje, aktyviai įsikiša, kai šeimoje vaikui ugdomi blogi įpročiai, moko tėvus vaikų auklėjimo meno. Nėra reikalo smulkiau sustoti ir nagrinėti šio proceso formas ir metodus. Galima tik pažymėti tokias formas, kaip efektyvus profilaktinio darbo gerinimas su „sunkiais“ paaugliais, jų individualus šėlavimas, jų elgesio kontrolė, tėvų susirinkimai, konferencijos dalijantis auklėjimo patyrimu šeimoje, tėvų universitetai, tamprus ryšys su įmonėmis, kuriose dirba paauglių tėvai, įvairūs seminarai, klubai ir kampeliai. Visa tai padeda mokykloms ir profesinio techninio mokymo įstaigoms tinkamai auklėti vaikus.

nukelta iš anglų

„Ten, kur Merkys“

Šiais metais susilaukėme net dviejų mūsų žurnalisto V. Račkaicio knygų: pirmąją apie Anykščius, J. Junevičiaus iliustruotą, jau kai kas ir įsigijo. O štai ir kita — „Ten, kur Merkys“. Zvelgiu į Ant. Sutkaus išlektuvaro darytą nuotrauką ir galvoju: ar ne panašus Merkys į dūko rankoje suspaustą duonpelnį — pjautuvą?

„Kaip aukštaičiams Sventoji, suvalkiečiams — Sešupė, taip sava yra upė Merkis, gražus ir mielas, neatskiriamas nuo šio dainų ir padavimų krašto, žydra juosta vingiuojantis pačiu Dzūkijos viduriu“.

Labai vaizdžiai autorius pasakė. Tarp kitko, gražia knygos kalba mes džiaugiamės iki paskutinio puslapio. Beskaitydami šį leidinį, jauti, kad autorius puikiai pažįsta mūsų tėviškės augaliją bei gyvūniją. Kone kiekvienas prie šios dzūkų upės kaimelis, gyvenvietė ar miestas turi įdomią praeitį, o dar įdomiau suskamba toji praeitis nūdienos akistatoje. Kas iš mūsų nėra girdėjęs apie Pirčiupių Motiną? Čia, Merkių pakrantėse, liepsnojo tautiškų gyventojų gryčios ir net srauniai bėgantys vanduo bei greitai tekančios laikas vargu ar sugebės nuplauti skausmą nuo akmeninės Motinos veido. Išgirsime ir Rūdninkų girios šlaunesį. Čia dažnai svečiuojasi ekskursijos, nes tarybinių partizanų žeminėse žmonės prisimena rūšiuosius karo metus. O partizanų — liaudies keršytojų — būta net apie tris tūkstan-

čius. Įdomiai interpretuota legenda apie kelis Vokės pavadinimus.

Daug palei Merkį etnografiškų sodų. Subėgusios kaimų gatvės mums primena balanos gadyne. Gražus dabar Valkininkų miestukas, galima apsilankyti kraštotyros muziejuje. Įdomiai papasakota apie Biekių kaimo įsikūrimą. Maloniai suteikia dabartis, gražios permamos Dzūkijos kaimuose.

Visi esame girdėję ir apie Gudų girią. Man regis, autorius į šį mūsų krašto relikvą pasižiūrėjo įvalgiai, įvairiapusiškai. Šioje girioje suskaičiuota per keturiasdešimt drevėtų pušų, kurios ne tik gamtos, bet ir kultūros paminklai — senovės bitininkystės palikimas. Labai pakiliai nutekdavo tie miškų masyvai rašytojo Vinco Krėvės širdį. Įdomi upelė Oia, įtekanti į Merkį. Šią santaką labai pamėgo poilsiautojai.

Gražioje vietoje Merkinė. Taip pavadinę kaimą ne vienas prie Merkio. Pamerkis, Merkinė ir kitus panašiai skambančius vardus neretai taria ir baltarusio lūpos. Gal Merkys, atplukdydamas vandenį iš mūsų kaimynų, atneša baltarusiškų dainų skambesį, kuris vėliau susilieja su lietuviška šnektą?

Knygelė „Ten, kur Merkys“ papildys turistinės-kraštotyrinės literatūros mylėtojų bibliotekėles, pravers visiems, norintiems pažinti la gražųjį, miškais ošiantį Merkių kraštą.

A. Kalnietis

„Vienybės“ kolūkio mechanizatorių šeimoje Antanas Cėkanauskas bene jauniausias — jam tik septyniolika. Vasarį su pagyrimu baigusiam Troškūnų kaimo profesinę technikos mokyklą, įgijusiam II klasės traktori-ninko-mašinisto pažymėjimą, ūkio valdyba jaunuoliui patikėjo beveik naują ralinį traktorių, įvapjūtės metu — nelgi kombaino vairą. Nors Antanas dar stokojo įgūdžių, nelapo mechanizatorių socialistinio lenktyniavimo nugalėtoju, darbštumu karščiausiose darbynečio baruose ne vieną pralenkė.

— Tai perspektyvus mechanizatorius, sugebantis įgytas žinias taikyti praktiniame darbe. Paklusnus, nuosirdus su darbu draugas. Myli techniką, — taip komjaunuolių Antaną Cėkanauską apibūdino ūkio vyr. inžinierius Jonas Sirmenis. Ir pridūrė: Siemet neakivaizdiniu būdu baigia vidurinę mokyklą.

J. Junevičiaus nuotr.

„PIKO VALANDA“

Zinomas lenkų rašytojas ir kino režisierius Stefanas Stavinckis ekranizavo populiarią to paties pavadinimo savo romaną. Kšištofas Maksimovičius — vienos projektinės organizacijos direktorius, pavyzdinga (žmonių akimis) šeimos galva, visų kompanijų siela — kartą aisiitiktinai išvydo savo ligos istoriją ir suprato, kad jis serga nepagydoma liga...

Filme, kaip ir romane, keliamos reikšmingos dorovės problemos. Vaidina Lešekas Chordegėnas, Jolanda Bogdal, Marija Chvolibug, Barbara Vėzinska.

„XX AMZIAUS PIRATAI“

Tai naujas M. Gorkio kino studijos nuotykių filmas, kupinas įtampos ir dinamiško veiksmo, o jo herojai — narsūs, stiprūs, vikrūs ir nepalenkiami žmonės. Kokie gi čia piratai XX amžiuje. Tai gali daugeliui sukelti šypseną. Tačiau ar tai teisinga? Vis dažniau laikraščiai rašo apie dingusius laivus. Pasirodo, kad piratai egzistuoja. Ir toli gražu ne plėšikai iš pasaku, o nūdienai, asiginklave kulkosvaidžiais ir tobulai įvaldę karatė.

0000000000

Istorija, kurią savo filme papasakojo režisierius Borisas Durovas, įvyko mūsų dienomis.

Iš vieno pietų Azijos uosto išplaukė su didele opiumo, taip būtinu medicinos tikslams, siunta.

Neliktėlai horizonte pasirodė laivas, kažkuo primenantis legendinį „Skrajojantį olandą“ — jo denyje nebuvo nė vieno žmogaus. Piratai, apsiginklavę iki dantų, užpuolė tarybinį laivą... Juk opiumas — puikus grobis narkotikų prekiautojams. Ir kiek reikėjo tarybiniam jūreiviams parodyti drąsos, išdradingumo ir ištvermės, norint nugalėti.

Nesunku įsivaizduoti, kad filmuojant tokio pobūdžio juostą, joje buvo daug pavojingų ir sudėtingų filmavimo momentų: muštynės, triukai, povandeninis filmavimas. Nelengva buvo aktoriams Piotriui Veljaminovui ir Nikolajui Jeriomenkai — jaunesniajam, vaidinusiame pagrindinį vyriausiojo mechaniko vaidmenį. Kitus vaidmenis šiame nuotykių filme sukūrė aktoriai Talgatas Nugmatulinas, Diloroma Kambarova, Naia Eglitė ir kt.

St. Jasiulionienė
Anykščių rajono kinų direkcijos redaktorė

KOLEKTYVINIS DARBAS

Šeimos, mokyklos ir visuomenės atkeliai 3rusl. auklėjamasis vaidmuo

KELIAI. MAŠINOS. ŽMONĖS.

Dar kartą apie pėsčiuosius

Greta to, bendrojo lavinimo mokyklų ir PTM moksleivių įvykdytų nusikaltimų analizė rodo, jog daugeliu atvejų pedagogai ir meistrai pavėluotai reaguoja į neįtakingą paauglių elgesį ir ypatingai tų paauglių, kurie linkę į teisės pažeidimus.

Viena iš sąlygų, kuri skatina paauglius pažeidinėti teisės normas, yra žemas jų išsilavinimo lygis, ribotas interesų ratas. Būna ir taip: penktoje klasėje vaikas pradeda išdykauoti, šeštoje — dykinėti, o septintoje reikalauja savarankiškumo. Kadangi savarankiškumą jis supranta kaip norimą kiekio pinigų turėjimą, tai, priklausomai nuo jo išsilavinimo, arba reikalauja pinigų „išlaidoms“ iš tėvų, arba prašo leidžiamas dirbti. Pavarę nuo savo silpnumo tėvai, dvejetų ir grubumo išskandinti mokytojai nusprendžia: tegul jis iš tikrųjų padirbėja, sužino, kaip uždirbami pinigai. Suauge čia dažnai pamiršta, jog tai, kas uždirbta, vertinama tik tada, kai uždarbis — vienintelis arba jau nors pagrindinis egzistavimo šaltinis. Tuo tarpu į paauglio uždarbį daugelyje šeimų žiūrima, kaip į uždirbtus pinigus, skirtus tenkinti jo užgaidoms. Tuo tarpu paauglys, išėjęs iš mokyklos tik todėl, jog tingėjo mokytis, neturi valios, susikaupti, neturi interesų. Toks nedasimokėlis — gamybai toli gražu ne radinys. Tačiau jeigu jau jis priimtas į darbuotojų kolektyvą, reikia padaryti viską, kad išeitų į teisingą kelią, padėti užtikrintai peržengti barjerą, skiriantį vaikystę nuo subrendimo. Deja, gana dažnai ir čia jis tampa bepraežiūriu pedagogine prasme, paliekamas pats sau. Jei dėl tokių atvejų dažnai neišvengiamo broko prisideda nepagarbios, nekantrios meistro, vyresniųjų

draugų pastabos ar net patyčios, tai tas gali išsaukti nepasitenkinimą darbu, nusi-vylimą pasirinkta specialybe.

Labiausiai paplitusiu trūkumu yra nepakankamas darbas su paaugliu; kolektyvo paimtu perauklėjimui. Si profilaktinė priemonė, kaip žinoma, taikoma asmenims, kurie pirmą kartą įvykdė mažareikšmį nusikaltimą, nesukėlusį sunkių pasekmių. Kolektyvo funkcija kartais baigiasi tuo, jog paauglys atleidžiamas nuo baudmės, o tolimesnis jo elgesys nekontroliuojamas, jo atžvilgiu netaikomos jokios auklėjamojo pobūdžio priemonės.

Ypatingą dėmesį reikia atkreipti į tuos suaugusius asmenis, kurie įtraukia paauglius į nusikalstamą veiklą, girtuokliavimą, priverčia juos atlikti kitus antvisuomeninius veiksmus.

Teisės pažeidimų priežasčių tyrimas rodo, jog daugelis paauglių tarybinius įstatymus, savo teises ir pareigas žino gana miglotai. Dauguma nežino, kokią atsakomybę prieš visuomenę užtraukia, pavyzdžiui, šaltojo ginklo saugojimas, gamimas arba nešiojimas, tvarkos pažeidimai, žaliosios augmenijos naikinimas ir pan.

Požiūryje į liaudies turtą, visuomeninę gerovę konkrečiai pasireiškia asmens moralinis, dorovinis ir teisinis sąmoningumas. Seimininkai, kai elgtis su socialistine nuosavybe, saugoti ir daugini ją — šią teisinę normą būtiną įteigti žmogui nuo pačių pirmųjų mokyklinių metų. Tačiau užteiktų ir bet kuriai mokyklai — kiek pamatysite peiliu subjaurotų suolų ir stalų, kokia daugybė atvejų išgirsime apie dingusius pleštukus, vadovėlius ir net stambesnius daiktus. O juk yra toks posakis: pradėsi

adata, baigsi arkliu. O štai ir pavyzdys: Anykščių II-os vidurinės mokyklos VIII klasės mokiniš Andrejus Spalovas š. m. vasario iš 6 į 7 d. naktį iš mokyklos pagrobė 2 fotoaparatus, elektrofoną, magnetofoną, įvairių magnetofono juostų. Pagrobti daiktai netrukus buvo surasti ir grąžinti mokyklai, o A. Spalovas teisiamas.

Teisinis jaunosios kartos auklėjimas turi svarbią reikšmę paauglio asmenybės formavimui, skatina teisės pažeidimų įspėjimą. Siame darbe yra sukauptas tam tikras patyrimas. Bendrojo lavinimo mokyklų mokiniams, technikumų moksleiviams teisinėmis temomis skaitomos paskaitos, rengiami klausimų-atsakymų vakarai, juridinės viktorinos, pokalbiai ir t. t.

Nepilnamečių nusikaltimų motyvai liudija ir atspindi plačias ir ne visada išnaudojamas šeimos, mokyklos ir visuomenės poveikio galimybes paauglių psichologijai.

Seima, mokykla, visuomenė turi pastoviai rūpintis augančiąja karta, neleisti jaunam žmogui suklysti, pasukti į klystkelius.

V. Rinkevičius
Anykščių rajono prokuroras

Daug kas mano, kad pavojingas ir transporto priemonės vairuotojas, ir pėsčias eismo taisyklių pažeidėjas. O ypač pavojingas girtas šlitinėjantis gatvėje ar kelyje. Tokių gana dažnai pasitaiko. Užtenka pažymėti, kad iš 208 šiemet išaiškintų pėsčiųjų, grubiai pažeidusių eismo taisykles, apie ketvirtadalį buvo girti. Kaip jie truko eismą, koki sukelia pavojų eismo saugumui — netenka ir kalbėti.

Su pėsčiaisiais eismo dalyviais reikia rimtai sustiprinti darbą. Kiekvienoje įmonėje, stambesnioje organizacijoje, ūkyje yra eismo saugumo kontrolės komisijos. Jų pareiga organizuoti nuoseklų darbą aiškinant eismo taisykles visiems eismo dalyviams, tame skaičiuje ir pėsčiesiems. Minėtų komisijų, ūkių ir įmonių administracijų svarbus uždavinys yra visus savo kolektyvo narius išmokyti eismo taisyklių, bent jau tos jų dalies, kurią, pagal savo dalyvavimą eisme, žmonės privalo gerai žinoti ir vykdyti.

Labai svarbios ir visuomeninio poveikio priemonės. Lietuvos Respublikinė profesinių sąjungų taryba ir LTSR Vidaus reikalų ministerijos valstybinė autoinspekcija siūlo visus eismo taisyklių pažeidėjus, tame tarpe ir pėsčiuosius, apsvastyti eismo saugumo kontrolės komisijos posėdyje, jų pavardes paskelbti įmonės ar ūkio sienlakraštyje, stende ir pan.

Valstybinė autoinspekcija nesitaiksto su eismo taisyklių pažeidėjais. Antai, vien paskutiniomis dienomis už eismo taisyklių pažeidimus piniginiomis baudomis buvo nubausti levaniškiai Juozas Mincė ir Algis Ladauskas. Už tai, kad girti trukdė eismą, baudomis po 10 rub. buvo nubausti „Už taiką“ kolūkio darbuotojas Leonas Makšimas ir Mečiolas Koziolas iš SMK. Apie tai, kad jie grubiai pažeidė eismo taisykles, autoinspekcija pranešė kolūkių ir įmonių administracijoms. Reikia manyti, kad minėtų eismo taisyklių pažeidėjų elgesys bus deramai apsvastytas eismo saugumo kontrolės komitetų posėdžiuose.

Labai dažnai pėsčieji grubiai pažeidžia eismo taisykles Anykščių mieste, pereidami gatves kur pakliuvus. Tokie pažeidimai pavojingi vasarą, bet ypač pavojingi rudenį ir žiemą, kai gatvės danga šlapia arba apledėjusi. Nerūpestingas išėjimas į važiuojamąją gatvės dalį ne pėsčiųjų perėjoje visuomet gali baigtis eismo nelaimė. Valstybinės autoinspekcijos darbuotojai stiprina ir stiprina eismo kontrolę keliuose ir gatvėse. Bet daug greičiau geresnių rezultatų pasieksime, jei visi nebūsime abejingi eismo taisyklių pažeidimams.

A. Baltušis,
R. Benėnas,
P. Salts

Redaktorius ST. VINCIONAS

Nuoširdžiai užjaučiame JONĄ CEPĄ, mirus motinai.
Vyno pramonės gamybinio susivienijimo „Anykščių vynos“ bandomosios gamybos cecho darbuotojas

ALGIUI CEPUI
Tegu nuoširdūs užjautos žodžiai palengvina Tavo skausmą, mirus brangiai mamytai.
„Puntuko“ kolūkio Ažugojų fermos darbuotojai

JUGANAI GRIMASAUŠKIENEI
Dėl mylimos sesers mirties reikiame nuoširdžiai užjautą.
Ramybės gatvės namo Nr. 3 IV laiptinės gyventojai

ZOSEI RATKUVIENEI
Nuoširdžiai užjaučiame, mirus mylimam tėveliui.
Okinių prekių paruošė darbuotojai

BRONEI JANICKIENEI
Mirus motinai, nuoširdžiai užjaučiame ir liūdim kartu.
T. VI. ir Vyt., Ir. ir Alg., V. ir Ant. Sliziai, A. ir S. Prancėvičiai

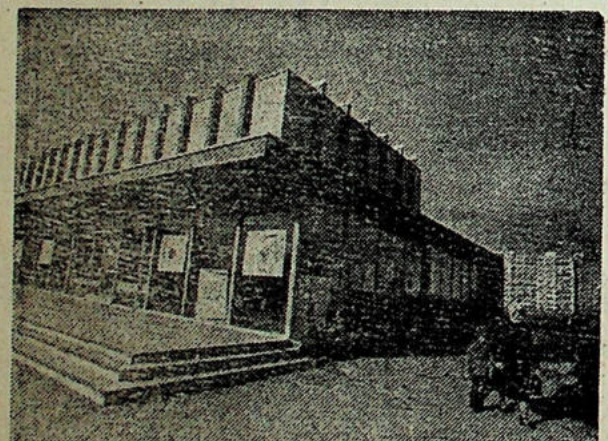
Vyno pramonės gamybinio susivienijimo „Anykščių vynos“ administracija ir profsąjunginė organizacija JONUI CEPUI dėl mylimos motinos mirties.

JONUI CEPUI
Tegu nuoširdūs užjautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mirus mylimai mamytai.
Pavilanskai, Grybai, Miliūnai, Kaliniai, Tuskeniai, Eglinskai, Avilzos, Sermukšniai

JONUI CEPUI
Dėl mylimos mamytės mirties reikiame nuoširdžiai užjautą.
Vyno pramonės gamybinio susivienijimo „Anykščių vynos“ filtravimo baro darbuotojai

Nuoširdžiai užjaučiame ALDONĄ VANAGIENĘ, mirus mylimai mamytai.
V. ir VI. Augustinai, Z. ir Z. Svedkauskai

Mirus KUZMAI ABRA-MOVUI, reikiame gilią užjautą velionio šeimai ir artimiesiems.
Cerniachovskio kolūkio valdyba

Ši penkmetį pradėta statyti Siaulų Dainų mikro-rajone naujos serijos, geriau suplanuotose butuose, jau apsigyveno 10 tūkstančių žmonių. Namų statybos kombinato kolektyvas pastatė čia dvi vidurines mokyklas, kino teatrą, polikliniką, du vaikų darželius, kitus objektus.

NUOTRAUKOJE: naujas kino teatras „Dainai“.

A. Dilio (ELTA) nuotr.

Reikalinga

Anykščių rajono buitinio gyventojų aptarnavimo kombinatui reikalingi: santechnikai, šaltkalviai, darbininkai prie gaterio, staliai — langų, durų ir karstų gamybai, darbininkai darbui su granito pjovimo staklėmis, šaltkalviai lengvųjų automobilių remontui, darbininkai Kavarsko ir Svėdasų betono cechams, skardininkas, krosnininkas, mūrininkai, betonuotojai, kūrikai, vairuotojas autobusui PAZ, kūrikas Troškūnų pirčiai.

Direktorius

Anykščių sviesto gamyklai reikalingi šaltkalviai-remontininkai, suvirintojai, elektrikai, statybininkai ir energetinio baro meistras.

Dėl darbo sąlygų kreiptis į kadrų skyrių.

Administracija

Ukmergės tarybinis ūkis-technikumas skelbia, kad pratęsimas priėmimas mokyti į neakivaizdinio mokymo skyriaus žemės ūkio elektrifikacijos specialybę.

Pareikšimai kartu su keliais dokumentais priimami technikumė iki š. m. gruodžio 22 d.

Smulkesnė informacija teikiama technikumė neakivaizdinio mokymo skyriuje Ukmergė, Kauno g-vė Nr. 108, telef. 5-32-64.

Direktorius

Dėkoja

Nuoširdžiai dėkojame Vaidų lopšelio-darželio Nr. 2 darbuotojams, 12 grupės vaikams ir jų tėveliams, 3-čios vidurinės mokyklos IIIa klasės mokiniams ir mokytojui, giminėms, kaimynams, draugams, visiems, kurie užjautė ir padėjo mums palydėti į paskutinę kelionę mylimą žmogų ir mamytę Liuciją Matelionienę.

Vyras ir vaikai

Nuoširdžiai dėkoju bendradarbiams, kaimynams, giminėms, draugams ir visiems, kurie padėjo ir užjautė, laidojant mylimą žmogų Eleonorą Martinkienę.

Vyras

PRANUI EIVAI
Mirus mylimam tėveliui, reikiame nuoširdžiai užjautą.
„Vienybės“ kolūkio mechanizatoriai

JUGANAI GRIMASAUŠKIENEI
Dėl mylimos sesers mirties reikiame nuoširdžiai užjautą.

Vyno pramonės gamybinio susivienijimo „Anykščių vynos“ administracija ir profsąjunginė organizacija

Rinko Panevėžio spaustuovės Anykščių skyrius, Pergalės 38. Spaudė Ukmergės spaustuovė, J. Janonio 31. Spausdinama rotacine mašina. Indeksas 87262.

Išleista antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais pusės „Pravdos“ formato. Tir. 11.257 Užsak. Nr. 1848